

Nr 239.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med anhållan om riksdagens yttrande angående vissa av den internationella arbetsorganisationens fjärde sjöfartskonferens år 1936 fattade beslut; given Stockholms slott den 25 februari 1938.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed anhålla om riksdagens yttrande angående de i nämnda protokoll omförmälda, av den internationella arbetsorganisationen år 1936 vid dess tjugoförsta sammanträde (fjärde sjöfartskonferensen) fattade beslut.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 25 februari 1938.

N ä r v a r a n d e :

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Efter gemensam beredning med chefen för justitie- och t. f. chefen för utrikesdepartementet samt chefen för socialdepartementet anmäler chefen för handelsdepartementet, statsrådet Sköld, vissa av den internationella arbetskonferensen vid dess tjugoförsta sammanträde (fjärde sjöfartskonferensen) fattade beslut, samt anför:

Internationella arbetsorganisationen, som upprättats i enlighet med bestämmelser i del XIII av fredsfördraget i Versailles av den 28 juni 1919, och

som har till uppgift att förverkliga det i nämnda del av fredsfördraget angivna socialpolitiska reformprogrammet, har tid efter annan till behandling upptagit frågor rörande sjöfolkets arbetsförhållanden. Åt behandling av dylika frågor uteslutande ägnade sammanträden (sjöfartskonferenser) hava hållits dels i Genua år 1920, dels ock i Genève år 1926, 1929 och 1936. Därjämte har en förberedande teknisk sjöfartskonferens hållits i Genève år 1935, och slutligen hava enstaka sjöfartsfrågor behandlats av internationella arbetsorganisationen å allmänna sammanträden, nämligen år 1921, 1929 och 1932.

Internationella arbetskonferensens beslut kunna taga formen av antingen ett förslag till internationell konvention, avsedd att ratificeras av organisationens medlemmar, eller ock en rekommendation, avsedd att tagas under övervägande vid lagstiftning eller annorledes, men utan den bindande karaktär som tillkommer en ratificerad konvention.

I fråga om verkställighet av internationella arbetskonferensens beslut gäller, att varje medlem av organisationen skall vara förbunden att inom ett år, eller i särskilda fall senast inom aderton månader från avslutandet av ett konferenssammanträde underställa därå antagna rekommendationer och konventionsförslag den eller de myndigheter till vilkas kompetensområden förekomna frågor höra för deras omgestaltande till lag eller vidtagande av andra åtgärder. Därest en rekommendation ej leder till någon lagstiftningsåtgärd eller annat åtgörande för dess genomförande, eller om ett konventionsförslag icke vinner vederbörande myndighets eller myndigheters bifall, skall medlemsstaten icke vara underkastad någon vidare förpliktelse med hänsyn härtill.

Närmare upplysningar om internationella arbetsorganisationen och dess verksamhet hava lämnats i propositionen nr 361 till 1921 års riksdag. För de vid första och andra sjöfartskonferenserna (1920 och 1926) av internationella arbetsorganisationen fattade beslut hava redogörelser lämnats, så vitt angår den första konferensen i nyssnämnda proposition, och beträffande den andra konferensen i propositionen nr 152 till 1927 års riksdag. Vid tredje sjöfartskonferensen (1929) antogs icke något konventionsförslag eller någon rekommendation, utan var konferensen uteslutande ägnad åt första behandlingen av de frågor som blevo föremål för slutligt avgörande vid fjärde sjöfartskonferensen (1936).

Kortfattad redogörelse för internationella arbetsorganisationens fjärde och femte sjöfartskonferenser, vilka höllos i Genève den 6—24, resp. den 22—24 oktober 1936, har lämnats i propositionen nr 184 till 1937 års riksdag tillika med uppgifter om Sveriges representation vid dessa konferenser.

Vid fjärde sjöfartskonferensen antogs *dels* förslag till fem konventioner, nämligen angående minimifordringar på yrkeskompetens hos befäl å handelsfartyg, semester för sjömän, redarens förpliktelser i fall sjöman drabbas av sjukdom, olycksfall eller döden, sjukförsäkring för sjömän samt arbetstid och bemanning å fartyg, *dels ock* två rekommendationer, nämligen angående

de åtgärder till främjande av sjömännens välfärd i hamnarna, resp. arbetstid och bemanning å fartyg.

Vid femte sjöfartskonferensen antogs förslag till konvention angående fastställande av minimiålder för barns användande till sjöss, innefattande partiell revision av en år 1921 tillkommen konvention i samma ämne.

Förslaget till den reviderade *minimiålderskonventionen* ävensom förslaget till *arbetstids- och bemanningskonventionen* hava lagts till grund för förslag till lagstiftning i form av ny sjöarbetstidslag och lag om ändringar i sjömanslagen, vilka förslag i enlighet med Kungl. Maj:ts på min, resp. chefens för justitiedepartementet föredragning den 17 december 1937 fattade beslut äro avsedda att föreläggas innevarande års riksdag; i samband därmed har *arbetstids- och bemanningsrekommendationen* blivit föremål för beaktande. Texterna till nu omförmälda båda konventionsförslag och rekommendation komma att åtfölja den blivande propositionen med förslag till sjöarbetstidslag, vari jämväl frågan om svensk ratificering av ifrågavarande konventioner kommer att avhandlas.

Förslaget till *konvention angående semester för sjömän* har upptagits till behandling inom socialdepartementet i samband med förberedelser till förslag till lag om semester för arbetstagare i allmänhet.

Inom Sveriges delegation för det internationella socialpolitiska samarbetet granskade översättningar av originaltexterna till *övriga* vid internationella arbetsorganisationens fjärde sjöfartskonferens fattade beslut torde få såsom bilagor fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende. I fråga om beslutens innehåll får jag, i den mån redogörelse därför ej lämnas i det följande, hänvisa till bilagorna.

Rekommendationen angående åtgärder till främjande av sjömännens välfärd i hamnarna.

Syftet med rekommendationen är framför allt att giva impulser till en utveckling av den verksamhet som på skilda håll bedrives i ändamål att bereda sjömän hjälp och skydd i hamnarna, och särskilt att föranleda till att denna verksamhet utsträcker till så många sjömän som möjligt ävensom till att olika former av dylik verksamhet samordnas nationellt och internationellt. I detta syfte anbefalles i första hand upprättande i hamnarna av lämpligt sammansatta offentliga eller offentligen erkända institutioner med upplysande, rådgivande och samordnande uppgifter. Såsom ett medel för ernående av samband mellan olika regeringars verksamhet på ifrågavarande område anvisas upprätthållande av kontakt mellan regeringarna och internationella arbetsbyrån och ingivande av regelbundna redogörelser till byrån rörande gjorda erfarenheter och framsteg. Vidare anbefalles det regeringarna att genom lagbestämmelser eller ordningsföreskrifter ingripa mot missförhållanden som särskilt kunna innebära faror för sjömän i moraliskt eller fysiskt hänseende, ävensom att genom vederbörlig tillsyn övervaka givna föreskrifters efterlevnad och effektivitet m. m. Därefter behandlas frågan om sexualhygieniska åtgärder och andra föranstaltningar för hälso- och sjukvård till förmån för

sjömän. Till hjälp för sjömän under vistelse i större hamnar förordas inrättande av »sjömanshem» och »sjömansinstitut» samt beredande av tillfällen till hälsosam rekreation m. m. Vidare anbefallas åtgärder i syfte att hjälpa sjömän att spara och att draga försorg om regelbunden utbetalning av hyresmedel till hemmavarande familjemedlemmar. Avslutningsvis framhålls i rekommendationen, hurusom gagnet av flertalet av de förordade åtgärderna är beroende av att sjömännen erhålla kännedom om dem, varför konferensen uppmanar till upplysningsverksamhet och propaganda i olika former. Till sist väddar konferensen till regeringarna att icke uteslutande vårda sig om sjömän av egen nationalitet, utan att handla i den internationella samhörighetens anda.

I en inom *kommerskollegium* angående här ifrågavarande, av internationella arbetsorganisationen vid fjärde sjöfartskonferensen fattade beslut upprättad promemoria har i fråga om den nu avhandlade rekommendationen framhållits, att förhållandena i de svenska hamnarna på det hela taget icke kunde giva anledning till klagomål. Den svenska lagstiftningen rörande rusdrycksförsäljning finge anses motsvara den ifrågavarande rekommendationens krav. Detsamma vore fallet med gällande bestämmelser rörande handeln med narkotiska ämnen och beredningar. För allmän ordning och säkerhet i hamnarna finge jämväl anses sörjt på ett betryggande sätt. Tillgång till kliniker och sjukvårdsanstalter stode sjömän till buds i samma mån som andra medborgare, och därutöver hade genom samarbete mellan den frivilliga sjömansvården och svenska Röda Korset särskilda anstalter träffats för underlättande för sjömän att begagna sig därav. I elva större hamnar stode sålunda särskilda av Röda Korset upprättade informationsbyråer till tjänst med upplysningar om sättet för erhållande av läkarvård och poliklinikbehandling, som med stöd av särskilda anvisningar från byråerna även kunde erhållas avgiftsfritt. Första hjälp vid sjukdoms- eller olycksfall lämnades jämväl å byråerna. Ett särskilt förfarande med ett slags följesedel vore vidare anordnat för beredande av kontinuerlig läkarvård för sjömän som förflyttade sig från hamn till annan. Bistånd av här omförmälda slag lämnades alla sjömän utan avseende å nationalitet, religion eller politisk åskådning.

I promemorian framhålls vidare, hurusom den frivilliga verksamheten för omhändertagande och vård av sjömän i hamnarna för närvarande syntes livaktig, men att en fortsatt utveckling av sjömansvården vore värd all uppmuntran och stöd från det allmännas sida. I detta hänseende erinrades om möjligheten till ekonomiskt bidrag i form av anslag av lotterimedel, på sätt nyligen skett till befrämjande av planerna på inrättande av ett s. k. sjömansinstitut i Stockholm, avsett att utgöra en samlings- och rekreationslokal för alla sjömän, oavsett nationalitet. Vad anginge frågan om sparande och hemsändning av sparmedel erinrades i promemorian om den propaganda för sparverksamhet som organiserats genom postsparbankens försorg bl. a. genom utdelande å mönstringsorterna och andra platser av broschyrer och liknande trycksaker, innehållande uppmaningar till sparande med hjälp av

postsparbanken samt anvisningar om sättet för användning av det dragse-
delssystem som banken inrättat enkom för sjömännens räkning. Blanketter
till dylika dragsedlar tillhandahölles av mönstringsförrättarna, vilka även av
kommerskollegium uppmanats att vid mönstringstillfällen verka för främ-
jandet av ifrågavarande sparverksamhet särskilt genom att fästa sjömän-
nens uppmärksamhet å fördelarna av dragse- delssystemet. Vidare erinrades
om att på senare år av statsmedel anvisats särskilda belopp för ersättning
åt vissa av generalpoststyrelsen antagna ombud för bedrivande av sparpro-
paganda bland svenska sjömän i såväl in- som utländska hamnar. Spar-
verksamheten bland sjömännen vore för övrigt föremål för uppmärksamhet
från deras egna organisationers sida och syntes åtminstone tillsvidare bäst
befordras genom åtgärder på frivillighetens väg. Enahanda vore förhållan-
det med avseende å sådan upplysnings- och bildningsverksamhet som för-
ordades av internationella arbetskonferensen; detta ämne vore dessutom för
närvarande föremål för särskild uppmärksamhet av sakkunniga som till-
kallats inom ecklesiastikdepartementet för utredning rörande sjöfolkets bild-
ningsfråga.

I rekommendationen anbefallt samarbete med internationella arbetsbyrån
betecknas i promemorian såsom värt att taga fasta på; för ändamålet erfor-
derliga åtgärder förefölle lämpligen kunna anförtros åt socialpolitiska dele-
gationen att ombesörjas i samråd med vederbörande organisationer för den
statliga och enskilda sjömansvården.

Socialpolitiska delegationen har på min anmodan avgivit yttrande över inter-
nationella arbetsorganisationens i detta ärende behandlade beslut och har där-
vid haft tillfälle att taga del av den inom kommerskollegium upprättade pro-
memorian; rörande den nu irågavarande rekommendationen har dele-
gationen anfört, att delegationen med tillfredsställelse tagit del av den i pro-
memorian lämnade redogörelsen för de åtgärder i rekommendationens syfte
som redan vore eller kunde förväntas snart bliva vidtagna i de svenska ham-
narna, ävensom förklarar, att delegationen — i förhoppning att de sålunda
upptagna strävandena till rekommendationens förverkligande, bl. a. genom
det tillämnade internationella samarbetet, skulle lända till ytterligare för-
bättring av förhållandena för sjömannens uppehåll i hamnarna i vårt land —
ansåge sig sakna skäl att för närvarande påkalla någon särskild åtgärd för
Sveriges del med anledning av rekommendationen.

Väl synas missförhållanden av sådan art som närmast föranlett tillkom-
sten av ifrågavarande rekommendation icke egentligen vara för handen i de *Departements-*
svenska hamnarna, och angivna önskemål rörande välfärdsanordningar av *ch:fen.*
olika slag förefalla att för Sveriges vidkommande vara i icke oväsentlig mån
tillgodosedda. Emellertid torde i allt fall åtskilligt kunna och böra göras i
syfte att bereda sjömännen bättre skydd och hjälp när de komma i land. I
främsta rummet synes mig detta böra ske genom uppmuntran och stöd åt
den frivilliga verksamheten, och förslag om lämpliga åtgärder i sådant syfte

torde alltfört böra ägnas välvillig uppmärksamhet. Jämväl i övrigt böra rekommendationens anvisningar beaktas. Lagstiftningsåtgärder eller andra särskilda åtgöranden från de svenska statsmakternas sida synas däremot icke för närvarande påkallade i anledning av ifrågavarande rekommendation.

Förslaget till konvention angående kompetens hos fartygsbefäl.

Konventionsförslaget avser alla i sjöfart till havs nyttjade fartyg i enskild ägo, men undantag må medgivas, helt eller delvis, för fartyg med en brutto-dräktighet understigande 200 registerton. Såsom huvudregel uppställas fordran på vederbörligen dokumenterad behörighet såväl för befälhavare och övermaskinist som för envar person som tjänstgör såsom vakthavande befäl på däck eller i maskinavdelningen; undantag härifrån tillåtes endast i fall av force majeure. Därjämte anges i vilka hänseenden särskilda, genom nationell lagstiftning fastställda minimifordringar skola uppfyllas för erhållande av behörighetsbevis (ålder, tjänstetid, examensprov); under en tid av tre år efter vederbörande medlemsstats ratificering av konventionen må dock utan föregående examensprov utfärdas behörighetsbevis för personer med tillräcklig praktisk erfarenhet, under förutsättning att vederbörande icke beträffas med något allvarligare tjänstefel. Vidare uppställer förslaget fordran på ett effektivt inspektionssystem för tillsyn å konventionsreglernas tillämpning ävensom straffsanktionering därav. Konventionen skall träda i kraft tolv månader efter det den blivit ratificerad av två medlemsstater, samt blir därefter gällande för annan ratificerande medlemsstat tolv månader efter registrering av dess egen ratifikation.

I den inom *kommerskollegium* upprättade promemorian har beträffande möjligheterna för Sverige att på grundval av gällande bestämmelser rörande behörighet för befäl å svenska fartyg ratificera ifrågavarande konventionsförslag framhållits, att den svenska lagstiftningen i ämnet visserligen vore långt mera utvecklad än som på det hela taget krävdes för att uppfylla i förslaget angivna fordringar, och jämväl med avseende å det materiella innehållet i allt väsentligt vore mer än tillfyllest härför; emellertid föreläge i vissa hänseenden bristande överensstämmelse, bottnande i nationella förhållanden vartill konventionsförslaget icke tagit hänsyn. Till en början hade sålunda den tidvis framträdande bristen på tillräckligt kvalificerat befäl, särskilt maskinister, nödvändiggjort medgivande av straffrihet i sådana fall där för fartygets behöriga bemanning vederbörligen kvalificerad personal icke kunnat erhållas i senast besökta hamn, vilket innebure en saklig eftergift som knappast syntes kunna anses inrymmas i konventionsförslagets force-majeureklausul. Vidare förefölle konventionsbestämmelsen om rätt att under en tid av tre år efter ratificering utfärda behörighetsbevis åt oexaminerade personer med vederbörlig praktik icke lämna rum för det här i landet av skälighetshänsyn tillämpade förfarandet att för dylik person efter tillräcklig tids tjänstgöring i viss behörighetsklass dispensledes medgiva »uppflyttning» i

högre behörighetsklass. Det allvarligaste hindret för svensk ratificering syntes emellertid ligga däri att konventionens tillämpningsområde, angivet genom uttrycket »sjöfart till havs» (»maritime navigation»), icke med säkerhet kunde antagas falla helt utanför området för »fart i svenskt farvatten», enligt befälsförordningens definition å detta begrepp. Härigenom kunde konventionsreglerna komma att för ett avsevärt antal mindre fartyg innebära fordran på examinerat och med behörighetsbevis utrustat befäl i större utsträckning än som krävdes enligt gällande svenska författningsbestämmelser. Sålunda berörda omständigheter syntes göra en svensk ratificering mindre lämplig, allt medan konventionens huvudsakliga syfte otvivelaktigt finge anses fullt tillgodosett genom den svenska lagstiftningen i befintligt skick.

Socialpolitiska delegationen har beträffande förevarande konventionsförslag, liksom med avseende å de i det följande avhandlade konventionsförslagen, anfört att det givetvis måste anses beklagligt, att Sverige ej för närvarande skulle kunna biträda något av dem, men samtidigt förklarat, att de skäl som i promemorian anförts däremot onekligen syntes bärande.

Med hänsyn till de i kommerskollegii promemoria andragna omständigheterna synes vårt land, ehuru konventionens huvudsakliga fordringar måste anses väl tillgodosedda av gällande svensk lagstiftning, icke för närvarande kunna ratificera den nu ifrågavarande konventionen. *Departements-
chefen.*

Förslaget till konvention angående redarens förpliktelser i fall sjöman drabbas av sjukdom, olycksfall eller döden.

Konventionsförslaget avser anställda å alla i sjöfart till havs nyttjade fartyg utom krigsfartyg. Undantag äro tillåtna beträffande anställda å bl. a. kronans fartyg, fiskefartyg och fartyg med bruttodräktighet understigande 25 registerton, ävensom i fråga om vissa personer, såsom exempelvis ombord anställda som äro i annans än redarens tjänst, eller personer som uteslutande användas för vissa arbeten i hamn. Huvudstadgandena angiva omfattningen av de risker (sjukdom, olycksfall, dödsfall) som skola täckas av redarens förpliktelser, förpliktelseernas innehåll och tidsutsträckning, ansvarighet i fall av arbetsoförmåga samt inskränkning i ansvarigheten i fall obligatoriskt sjuk- eller olycksfallsförsäkringssystem finnes, förpliktelser med avseende å hemförskaffning av sjuk eller skadad sjöman samt i fråga om begravningskostnader och omhändertagande av kvarlämnad egendom. Vidare innehåller förslaget vissa regler med avseende å förfarandet i händelse av tvist om konventionsförmån, samt redarens fritagande från stadgade förpliktelser, därest dessa övertagas av offentlig myndighet. Slutligen fastställs principen om likabehandling av alla sjömän, oavsett nationalitet, hemort eller ras. Konventionen skall träda i kraft tolv månader efter registrering av två medlemsstaters ratifikationer, och blir därefter gällande för envar annan medlemsstat tolv månader efter registrering av dess egen ratifikation.

I den inom *kommerskollegium* upprättade promemorian har beträffande förevarande konventionsförslag erinrats om att frågan om åtgärder i anledning av detsamma från norska regeringens sida genom verbalnote från härvarande norska beskickning den 28 augusti 1937 föreslagits skola göras till föremål för nordiska överläggningar, vid vilka jämväl spörsmålet om förutsättningarna för anslutning till de å internationella arbetsorganisationens andra sjöfartskonferens år 1926 antagna konventionsförslagen angående sjömäns anställningsavtal och hemförskaffning av sjömän skulle upptagas till behandling.

Socialpolitiska delegationen har under sålunda angivna omständigheter icke funnit anledning till erinran mot ett anstånd med avgörandet av frågan om svensk ratifikation av ifrågavarande konvention.

*Departements-
chefen.*

De från norsk sida föreslagna gemensamma nordiska överläggningarna beträffande bl. a. nu förevarande konventionsförslag äro avsedda att taga sin början under nästkommande april månad. I avvaktan på resultatet av dessa överläggningar och det fortsatta utredningsarbete vartill eventuella nordiska lagstiftningsförslag kunna föranleda, torde med ställningstagande till frågan om Sveriges ratificering av förevarande konvention tillsvidare få anstå.

Förslaget till konvention angående sjukförsäkring för sjömän.

Konventionsförslaget avser obligatorisk sjukförsäkring för alla personer, anställda å fartyg (utom krigsfartyg) som nyttjas i sjöfart till havs eller havsfiske; undantag må medgivas i särskilt angivna fall. Huvudstadgandena reglera frågor rörande ersättningsrätten vid arbetsoförmåga till följd av sjukdom, såsom tiden varunder ersättning skall utgå, grunderna för den kontanta ersättningens beräkning, andra försäkringsförmåner (läkarvård, medicin etc.), prestationer i förhållande till försäkrads anhöriga, moderskaps-hjälp till försäkrad kvinna eller försäkrads hustru, bidrag till begravningskostnaderna då försäkrad avlider m. m. Vidare avhandlas frågor rörande principerna för finansieringen av försäkringssystemet, förvaltningen av försäkringen och förfarandet i händelse av tvist rörande försäkringsförmåner. Konventionen träder i kraft tolv månader efter registrering av ratifikationer för två medlemsstater och blir därefter gällande för varje annan medlemsstat tolv månader efter dess egen ratifikation.

I den inom *kommerskollegium* upprättade promemorian har framhållits, att det ifrågavarande konventionsförslaget förutsatte förefintlighet av obligatorisk sjukförsäkring för sjömän, vid vilket förhållande och då sådan försäkringsform hittills icke för någon medborgargrupp annat än i fråga om vissa yrkessjukdomar (såsom ett annex till den obligatoriska olycksfallsförsäkringen) kommit till stånd här i landet och antagligen icke heller kunde förväntas bliva genomförd under den närmaste framtiden, kunde konven-

tionsförslaget icke för närvarande anses hava praktisk betydelse för Sveriges vidkommande.

Socialpolitiska delegationen har, på sätt förut angivits, anslutit sig till den i promemorian tillsyneskomna uppfattningen.

I betraktande av vad sålunda anförts torde ratificering av ifrågavarande konvention för Sveriges vidkommande icke för närvarande kunna ifrågakomma. *Departements-
chefen.*

Under återopande av vad jag i det föregående anført, får jag hemställa,

att Kungl. Maj:t måtte till riksdagen avlåta proposition med anhållan om riksdagens yttrande angående omförmälda, av den internationella arbetsorganisationens generalkonferens vid dess tjugoförsta sammanträde i Genève år 1936 (fjärde sjöfartskonferensen) antagna rekommendation och konventionsförslag.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlåtast till riksdagen.

Ur protokollet:

Knut von Horn.

Översättning.

Rekommendation (nr 48) angående åtgärder till främjande av sjömännens välfärd i hamnarna.

Internationella arbetsorganisationens generalkonferens, vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 6 oktober 1936 till sitt tjugoförsta sammanträde,

och beslutit antaga vissa förslag angående åtgärder till främjande av sjömännens välfärd i hamnarna, vilken fråga utgör tredje punkten på dagordningen för sammanträdet,

samt beslutit, att dessa förslag skola taga form av en rekommendation,

antager denna, den tjugofjärde dagen i oktober år ettusen niohundra trettiosex efterföljande rekommendation, som skall benämnas »Rekommendationen angående sjömännens välfärd i hamnarna, 1936»:

Med hänsyn till att sjömännen redan på grund av sitt yrke ofta under långa tider äro berövade familjelivets förmåner och att de i hamnarna, synnerligast i utlandet, kunna utsättas för särskilda faror och svårigheter samt att de icke alltid kunna draga nytta av anordningar, som för arbetarna i allmänhet äro vidtagna beträffande fritidens utnyttjande eller till främjande av välbefinnande och hälsa;

med hänsyn till att vissa regeringar och olika enskilda sammanslutningar framgångsrikt vidtagit åtgärder av skilda slag för att bereda sjömännen hjälp och skydd i hamnarna och att detta skydd bör utsträckas att tillgodokomma så många sjömän som möjligt; och

med hänsyn till att det, oaktat de skiljaktigheter som kunna råda beträffande nationella och lokala behov och sedvänjor, är angeläget att de viktigaste formerna av här äsyftade verksamhet utvecklas och samordnas nationellt och internationellt utan hänsyn till rasskillnad mellan sjömännen;

hemställer konferensen, att varje medlem av internationella arbetsorganisationen måtte, till främjande av såväl egna som främmande sjömans välfärd i hamnarna, taga följande grundsatser och metoder under övervägande.

Del I. Allmän organisation.

1. I varje stor hamn bör upprättas en offentlig eller offentligt erkänd institution, som lämpligen kan innefatta representanter för redare, sjömän, nationella och lokala myndigheter samt för de förnämsta sammanslutningarna på området, och som skola hava till särskild uppgift:

a) att under samverkan i största möjliga utsträckning med intresserade myndigheter och organisationer, däribland sjöfartsstaternas konsulära myndigheter, insamla nyttiga upplysningar och förslag rörande förhållandena för sjömän, som uppehålla sig i hamnen;

b) att lämna vederbörande förvaltningsorgan, myndigheter och sammanslutningar råd beträffande vidtagande, anpassning och samordnande av åtgärder, som kunna vara ägnade att förbättra berörda förhållanden; och

c) att för dessa åtgärders genomförande i förekommande fall samarbeta med andra behöriga organ.

2. För att bereda internationella arbetsbyrå tillfälle att lämna upplysningar till sjöfartsstaternas regeringar och bistå dem att samordna sin verksamhet, bör varje sådan regering upprätthålla förbindelse med byrå och vart tredje år inkomma med upplysningar om de erfarenheter, som förvärvats under arbetet för främjande av sjömännens välfärd i hamnarna, samt om de framsteg som därutinnan gjorts.

Del II. Regleringsåtgärder.

3. Lagbestämmelser eller ordningsföreskrifter böra utfärdas till skyddande av sjömännen mot faror för vilka de kunna vara utsatta i vissa lokaler eller i själva dockorna. Dessa åtgärder böra innefatta:

- a) reglering av försäljningen av alkoholhaltiga drycker;
- b) förbud mot anställande å utskänkningsställen av unga personer, av manligt eller kvinnligt kön, under viss ålder;
- c) tillämpning av bestämmelserna i de internationella överenskommelserna om begränsning av försäljning och bruk av narkotica å alla sjömän utan hänsyn till nationalitet;
- d) förbud mot tillträde till dockor och hamnområden i allmänhet för icke önskvärda personer;
- e) avstängning av dockorna och anordnande av skydd utmed kanterna av lastbryggor och kajer samt andra farliga delar av dockorna medelst fasta eller flyttbara stängsel, där så lämpligen kan ske;
- f) tillräcklig belysning och, där så erfordras, vägvisare vid dockor och tillträdesleder till sådana.

4. För att säkerställa en noggrann tillämpning av ovan angivna åtgärder och öka deras effektivitet skola kontrollåtgärder vidtagas, innefattande:

- a) tillsyn över utskänkningsställen ävensom, där så befinnes erforderligt och praktiskt utförbart, över hotell, vårdshus, pensionat och andra liknande inrättningar, belägna i närheten av hamnen;
- b) tillsyn över besökande å fartyg, vilken lämpligen kan utövas av fartygsbefälhavaren och offentlig myndighet gemensamt och jämväl bör avse båtmän, som uppehålla förbindelse mellan fartyget och land, till förhindrande att alkoholhaltiga drycker eller narkotica obehörigen föras ombord eller att personer komma ombord i andra otillbörliga avsikter;
- c) upprätthållande inom hamnområdet av erforderlig polisstyrka, särskilt övad och utrustad för sin uppgift, och förpliktad att upprätthålla förbindelse med övriga kontrollorgan.

5. Till beredande av ökat skydd åt utländska sjömän böra åtgärder vidtagas för att underlätta:

- a) deras förbindelse med sina konsuler;
- b) effektivt samarbete mellan konsuler och lokala eller nationella myndigheter.

Del III. Hälsovård.

6. Direkt eller indirekt förledande till otukt i närheten av hamnarna och i trakter, där sjömän uppehålla sig, bör kraftigt motarbetas.

7. Lämpliga åtgärder böra vidtagas för att göra till hamnen anländande sjömän, oberoende av nationalitet, uppmärksammade på:

- a) faran av sjukdomar som hota dem, särskilt tuberkulos samt tropiska och veneriska sjukdomar, samt medlen för deras förebyggande;

b) nödvändigheten för sjuka personer att söka vård samt de möjligheter, som i sådant avseende stå dem till buds;

c) faran av vanemässigt användande av narkotica.

8. Behandlingen av sjuka sjömän bör underlättas genom lämpliga åtgärder, såsom

a) anordnande i största möjliga utsträckning, särskilt inom hamnområdet, av kostnadsfri och fortsatt behandling av könssjukdomar på sätt exempelvis anges i överenskommelsen angående lättnader för sjömän vid behandling av veneriska sjukdomar, undertecknad i Bryssel den 1 december år 1924;

b) obehindrat tillträde för sjömän till sjukhus och kliniker i hamnarna, oberoende av nationalitet eller trosbekännelse;

c) tillämpning i största möjliga utsträckning beträffande utländska sjömän av nationella skyddsanordningar mot tuberkulos;

d) vidtagande så vitt möjligt av anordningar, ägnade att komplettera den för sjömän tillgängliga sjukvården och att i fall av behov bereda dem fortsatt behandling.

Del IV. Bostäder och rekreation.

Åtgärder böra vidtagas, åtminstone i de stora hamnarna, för att materiellt och i andra avseenden hjälpa sjömän till rätta under deras vistelse därstädes; särskilt förordas följande åtgärder:

a) inrättande eller främjande av »sjömanshem» av tillfredsställande beskaffenhet samt erbjudande god kost och bra logis till måttliga pris;

b) inrättande eller främjande av »sjömansinstitut» — vilka kunna vara skilda från »sjömanshemmen» men böra så mycket som möjligt stå i förbindelse med dem — innehållande samlings- och rekreationslokaler (matsalar, rum för spel, bibliotek m. m.);

c) organiserande, såvitt möjligt i samverkan med sportklubbar ombord, av tillfällen till hälsosam rekreation, såsom sport, utflykter m. m.;

d) befordrande av allt, som är ägnat att främja sjömannens familjeliv.

Del V. Sparande och hemsändande av hyresmedel.

10. I syfte att hjälpa sjömännen att spara och hemsända besparingarna till sina familjer

a) bör det inrättas ett enkelt, snabbt och säkert verkande system, varigenom sjömännen, och särskilt de som befinna sig utomlands beredas tillfälle att med bistånd av konsulter, fartygsbefälhavare, redareombud eller tillförlitliga enskilda institutioner helt eller delvis deponera eller hemsända sina hyresmedel;

b) bör det inrättas ett system varigenom sjömän som så önska sättas i stånd att vid påmönstringen eller under resan föranstalta om regelbundna utbetalningar av hyresmedel till sina familjer; finnes redan sådant system, bör det bringas till mer allmän tillämpning.

Del VI. Upplysningar för sjömän.

11. Då framgången för flertalet av ovan förordade åtgärder till stor del är beroende av att sjömännen erhålla kännedom om dem, bör propaganda för spridande av sådan kännedom anordnas och bedrivs av offentliga myndigheter, organ, som angivas i del I av denna rekommendation, samt vederbörande sammanslutningar, allt med bistånd såvitt möjligt av befäl, läkare och sportklubbar ombord.

12. Sådan propaganda må innefatta:

a) utdelning i land och, med befälhavarens medgivande, även ombord av broschyrer, avfattade på lämpligaste språk och innehållande tydliga upplysningar rörande de förmåner, som stå sjömän till buds i den hamn, där fartyget befinner sig, och i de hamnar, vilka fartyget närmast kommer att anlöpa;

b) inrättande i de stora hamnarna, i anslutning till förhyrningskontor eller annorstädes, av lätt tillgängliga upplysningsbyråer, försedda med personal, som är i stånd att omedelbart lämna erforderliga upplysningar och råd;

c) införande av några mer betydelsefulla anvisningar rörande förutsättningarna för sjömännens fysiska välbefinnande och skydd i allmänhet, antingen i sjöfartsboken eller annan handling, som sjömannen vanligen bär på sig, eller ock i ett på väl synlig plats i besättningens bostäder uppsatt anslag;

d) ofta förekommande publicering av artiklar med upplysande eller uppfostrande innehåll i tidningar och tidskrifter av speciell eller allmän läggning, vilka läsas av sjöfolket ävensom anlitande av biograf för samma ändamål;

e) spridande av upplysningar angående avgifter för begagnande av lokala fortskaffningsmedel samt för tillträde till sevärdheter och underhållningsföretag.

13. Regeringar, myndigheter och organisationer, som hava att förvalta medel för främjande av sjömännens välfärd, uppmanas enträget att icke utslutande vårda sig om sjömän av viss nationalitet utan så ädelmodigt som möjligt handla i en anda av internationell samhörighet.

Översättning.

Förslag till konvention (nr 53) angående minimifordringar på yrkeskompetens hos befäl å handelsfartyg.

Internationella arbetsorganisationens generalkonferens,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 6 oktober 1936 till sitt tjugoförsta sammanträde,

och beslutit att antaga vissa förslag angående uppställande av varje sjöfartsland av minimifordringar på yrkeskompetens hos befälhavare samt vakthavande fartygs- och maskinbefäl å handelsfartyg, vilken fråga utgör fjärde punkten på dagordningen för sammanträdet,

samt beslutit, att dessa förslag skola taga form av ett förslag till internationell konvention,

antager denna, den tjugofjärde dagen i oktober år ettusen niohundra trettiosex efterföljande förslag till konvention, som skall benämnas »Konventionen angående kompetens hos fartygsbefäl, 1936»:

Artikel 1.

1. Denna konvention äger tillämpning å varje fartyg, som är registrerat i ett territorium, för vilket denna konvention gäller, och som nyttjas i sjöfart till havs, med undantag av:

a) krigsfartyg;

b) sådant staten tillhörande eller av offentlig myndighet brukat fartyg som icke nyttjas till handelssjöfart;

c) träfartyg av primitiv byggnad, såsom »dhows» och »junks».

2. Den nationella lagstiftningen må medgiva undantag, helt eller delvis för fartyg med en bruttodräktighet understigande 200 registerton.

Artikel 2.

I denna konvention förstås med

a) »befälhavare eller skeppare»: person som för befäl över ett fartyg;

b) »vakthavande styrman»: person — med undantag av lots — som närmast ansvarar för fartygets navigering eller manövrering;

c) »övermaskinist»: person som har det ständiga överinseendet över fartygets mekaniska framdrivning;

d) »vakthavande maskinist»: person som närmast ansvarar för skötseln av fartygets framdrivningsmaskineri.

Artikel 3.

1. Å fartyg, varå denna konvention äger tillämpning, må icke någon utöva eller anställas för att utöva de befogenheter som tillkomma befälhavare eller skeppare, vakthavande styrman, övermaskinist eller vakthavande maskinist, med mindre han innehar ett certifikat som utvisar, att han är behörig därtill, och som är utfärdat eller godkänt av offentlig myndighet i det territorium, där fartyget är registrerat.

2. Undantag från bestämmelserna i denna artikel må förekomma allenast i fall av force majeure.

Artikel 4.

Behörighetscertifikat må icke tilldelas någon, med mindre

a) han uppnått den ålder, som föreskrivits för erhållande av det certifikat, varom fråga är;

b) hans erfarenhet i yrket är av den varaktighet, som föreskrivits för erhållande av det certifikat, varom fråga är;

c) han bestått av vederbörande myndighet anordnade och övervakade examensprov för utrönande, huruvida han äger den kompetens som erfordras för utövande av de befogenheter certifikatet avser.

2. Den nationella lagstiftningen skall meddela föreskrifter angående

a) den ålder och den tjänstetid i yrket som skall krävas av sökande till behörighetscertifikat av skilda slag;

b) anordnande och övervakande genom vederbörande myndighet av examensprov för utrönande, huruvida sökande till visst behörighetscertifikat äger den kompetens, som erfordras för utövande av de befogenheter certifikatet avser.

3. Medlem av internationella arbetsorganisationen må under en tidrymd av tre år, räknat från dagen för dess ratificering av denna konvention, utfärda behörighetscertifikat för personer, som icke bestått sådana examensprov, som anordnats enligt 2 mom. b) i denna artikel men som

a) genom praktik obestriddligen förvärvat tillräcklig erfarenhet i fråga om den tjänsteställning certifikatet avser; och

b) icke beträffats med något allvarligt fel av teknisk innebörd.

Artikel 5.

1. Medlemsstat, som ratificerar denna konvention, skall genom ett effektivt inspektionssystem säkerställa dess vederbörliga tillämpning.

2. Den nationella lagstiftningen skall angiva i vilka fall medlemsstatens myndigheter med hänsyn till åsidosättande av bestämmelser i denna konvention äga kvarhålla ett fartyg, som är registrerat i dess territorium.

3. Finna myndigheterna i en medlemsstat, som ratificerat denna konvention, att bestämmelser i densamma blivit åsidosatta å ett fartyg som är registrerat i en annan medlemsstats territorium, och har denna stat likaledes ratificerat konventionen, skola myndigheterna meddela förhållandet till konsuln för den stat, i vars territorium fartyget är registrerat.

Artikel 6.

1. Den nationella lagstiftningen skall stadga straff eller disciplinära påföljder i händelse bestämmelserna i denna konvention icke iakttagas.

2. Sådana straff och disciplinära påföljder skola särskilt avse

a) redare eller hans ställföreträdare, befälhavare eller skeppare, som anställt person utan behörighetscertifikat som fordras enligt denna konvention;

b) befälhavare eller skeppare som tillåtit person utan vederbörligt certifikat att utöva befogenhet varom sägs i artikel 2 av denna konvention;

c) person som medelst bedrägeri eller falska handlingar erhållit anställning för utövande av befogenhet, varom sägs i artikel 2 av denna konvention, utan att innehava vederbörligt certifikat.

Artikel 7.

1. Beträffande sådana territorier, som avses i artikel 35 i internationella arbetsorganisationens konstitution, skall varje medlemsstat, som ratificerar denna konvention, till sin ratifikation foga en förklaring med uppgift om:

a) de territorier, å vilka den åtager sig att utan inskränkning tillämpa bestämmelserna i denna konvention;

b) de territorier, å vilka den åtager sig att tillämpa bestämmelserna i denna konvention med vissa inskränkningar, tillika med upplysning om innebörden av dessa inskränkningar;

c) de territorier, å vilka denna konvention icke är tillämplig och skälen härför;

d) de territorier, beträffande vilka den förbehåller sig att framdeles fatta beslut.

2. Åtaganden, som avses i punkt a) och b) i 1 mom. av denna artikel, skola anses utgöra en integrerande del av ratifikationen och hava samma verkan.

3. Medlemsstat må genom senare förklaring helt eller delvis avstå från förbehåll, som gjorts i dess ursprungliga förklaring enligt punkt b), c) eller d) i 1 mom. av denna artikel.

Artikel 8.

De officiella ratifikationerna av denna konvention skola delgivas nationernas förbunds generalsekreterare och registreras av honom.

Artikel 9.

1. Denna konvention är bindande allenast för de medlemmar av internationella arbetsorganisationen vilkas ratifikationer registrerats av generalsekreteraren.

2. Den träder i kraft tolv månader efter det ratifikationer för två medlemmar registrerats av generalsekreteraren.

3. Därefter träder denna konvention i kraft för varje medlem tolv månader efter den dag, då dess ratifikation registrerats.

Artikel 10.

Så snart ratifikationer för två medlemmar av internationella arbetsorganisationen blivit registrerade, skall nationernas förbunds generalsekreterare därom notificera alla medlemmarna av internationella arbetsorganisationen. Han skall likaledes notificera dem registreringen av ratifikationer, som senare delgivits honom av andra medlemmar av organisationen.

Artikel 11.

1. Varje medlem, som ratificerat denna konvention, kan sedan tio år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som delgives nationernas förbunds generalsekreterare för registrering. Uppsägningen träder icke i kraft förrän ett år efter det den blivit registrerad.

2. Varje medlem, som ratificerat denna konvention och icke inom ett år efter utgången av den i föregående mom. nämnda tioårsperioden gör bruk av den i denna artikel stadgade uppsägningsrätten, skall vara bunden för en ny period av tio år och kan därefter, med iakttagande av de i denna artikel föreskrivna villkoren, uppsäga konventionen vid utgången av varje tioårsperiod.

Artikel 12.

Vid utgången av varje period av tio år, räknat från denna konventions ikraftträdande, skall internationella arbetsbyråns styrelse förelägga generalkonferensen en redogörelse för konventionens tillämpning och taga under övervägande, huruvida det finnes anledning att på konferensens dagordning uppföra frågan om dess revision, helt eller delvis.

Artikel 13.

1. Ifall konferensen skulle antaga en ny konvention, innebärande revision, helt eller delvis, av förevarande konvention, och den nya konventionen icke föreskriver annat,

a) skall en medlems ratifikation av den nya, reviderade konventionen, för såvitt denna trätt i kraft, medföra omedelbar uppsägning av förevarande konvention, oberoende av vad i artikel 11 härovan stadgas;

b) skall från den dag, då den nya, reviderade konventionen träder i kraft, förevarande konvention icke längre kunna ratificeras av medlemmarna.

2) Förevarande konvention skall likväl förbliva gällande till form och innehåll för de medlemmar, som ratificerat densamma och icke ratificera den nya, reviderade konventionen.

Artikel 14.

De franska och engelska texterna till denna konvention skola båda äga vitsord.

Översättning.

Förslag till konvention (nr 55) angående redarens förpliktelser i fall sjöman drabbas av sjukdom, olycksfall eller döden.

Internationella arbetsorganisationens generalkonferens

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrå samman kallats till Genève och där samlats den 6 oktober 1936 till sitt tjugoförsta sammanträde,

och beslutit antaga vissa förslag angående redarens förpliktelser i fall sjöman drabbas av sjukdom, olycksfall eller döden, vilken fråga är inbegripen under andra punkten på dagordningen för sammanträdet, samt beslutit, att dessa förslag skola taga form av ett förslag till internationell konvention,

antager denna, den tjugofjärde dagen i oktober år ettusen niohundra trettiosex efterföljande förslag till konvention, som skall benämnas »Konventionen angående redarens skyldigheter, i fall sjöman drabbas av sjukdom eller olycksfall, 1936»:

Artikel 1.

1. Denna konvention äger tillämpning å varje person, som är anställd å ett fartyg, annat än krigsfartyg, registrerat i ett territorium, för vilket denna konvention gäller, och som i vanliga fall nyttjas i sjöfart till havs.

2. Medlem av internationella arbetsorganisationen må dock genom den nationella lagstiftningen medgiva undantag, som befinnas erforderliga beträffande:

a) personer anställda å:

(I) fartyg tillhörande offentlig myndighet, då fartyget icke nyttjas till handelssjöfart;

(II) kustfiskefartyg;

(III) fartyg med en bruttodräktighet understigande 25 ton;

(IV) träfartyg av primitiv byggnad, såsom »dhows» och »junks»;

b) personer anställda ombord av annan arbetsgivare än redaren;

c) personer som i hamn uteslutande användas till arbete med reparation, rengöring, lastning eller lossning av fartyg;

d) medlemmar av redarens familj;

e) lotsar.

Artikel 2.

1. Redarens förpliktelser skola täcka riskerna av:

a) sjukdom eller olycksfall, som inträffar mellan den i anställningsavtalet angivna tiden för inställelse i tjänsten och anställningens upphörande;

b) dödsfall till följd av sådan sjukdom eller sådant olycksfall.

2. Emellertid må den nationella lagstiftningen medgiva undantag för:

a) olycksfall som icke inträffat i fartygets tjänst;

b) olycksfall eller sjukdom, som är att tillskriva uppsåtlig handling, fel eller otillbörligt uppträdande av den sjuke, skadade eller döde;

c) sjukdom eller lyte, som avsiktligt fördolts vid anställningen.

3. Den nationella lagstiftningen må föreskriva, att redarens förpliktelser icke skola avse sjukdom eller därav direkt föranlett dödsfall, då den anstälde vid tiden för anställningen vägrat att underkasta sig läkarundersökning.

Artikel 3.

Sjukvård och underhåll, som redaren enligt denna konvention har att bekosta, inbegripa:

- a) läkarbehandling samt medicin och andra botemedel av lämplig beskaffenhet och i tillräcklig myckenhet;
- b) kost och logis.

Artikel 4.

1. Redaren skall bekosta sjukvård och underhåll, till dess den sjuke eller skadade blivit botad eller sjukdomen eller arbetsoförmågan förklarats bestående.

2. Emellertid må redarens skyldighet att bekosta sjukvård och underhåll genom den nationella lagstiftningen begränsas till en tidrymd av minst sexton veckor, räknat från dagen för olycksfallet eller sjukdomens början.

3. Om i det territorium, där fartyget är registrerat, finnes ett system av obligatorisk sjukförsäkring, obligatorisk olycksfallsförsäkring eller ersättning för olycksfall i arbete, vilket omfattar sjöfolk, må dessutom genom den nationella lagstiftningen stadgas:

a) att redarens ansvarighet i förhållande till en sjuk eller skadad person skall upphöra vid den tidpunkt, då denne blir berättigad till sjukvård på grund av försäkrings- eller ersättningssystemet;

b) att redarens ansvarighet skall upphöra vid den tidpunkt, då enligt lag rätt till sjukvård på grund av försäkrings- eller ersättningssystemet inträder för dess förmånstagare, och detta även om den sjuke eller skadade icke omfattas av systemet, dock allenast försävt han icke är utesluten därifrån på grund av inskränkning, som särskilt avser utländska arbetare eller arbetare, vilka icke äro bosatta i det territorium där fartyget är registrerat.

Artikel 5.

1. Medför sjukdomen eller olycksfallet oförmåga till arbete, skall redaren vara pliktig:

a) att betala full hyra, så länge den sjuke eller skadade kvarstannar ombord;

b) att, för den händelse den sjuke eller skadade är försörjningspliktig, från det han lämnar fartyget till dess han blivit botad eller sjukdomen eller arbetsoförmågan förklarats vara bestående, betala hela eller del av hyran i enlighet med vad som kan vara föreskrivet genom den nationella lagstiftningen.

2. Emellertid må redarens förpliktelse att betala hela eller del av hyran till person, som lämnat fartyget, genom den nationella lagstiftningen begränsas till en tidrymd av minst sexton veckor, räknat från dagen för olycksfallet eller sjukdomens början;

3. Om i det territorium, där fartyget är registrerat, finnes ett system av obligatorisk sjukförsäkring, obligatorisk olycksfallsförsäkring eller ersättning för olycksfall i arbetet, vilket omfattar sjöfolk, må dessutom genom den nationella lagstiftningen stadgas:

a) att redarens ansvarighet i förhållande till en sjuk eller skadad person skall upphöra vid den tidpunkt då denne blir berättigad till kontant ersättning på grund av försäkrings- eller ersättningssystemet;

b) att redarens ansvarighet skall upphöra vid den tidpunkt, då enligt lag rätt till sjukvård på grund av försäkrings- eller ersättningssystemet inträder för dess förmånstagare, och detta även om den sjuke eller skadade icke omfattas av systemet, dock allenast försåvitt han icke är utesluten därifrån på grund av inskränkning, som särskilt avser utländska arbetare eller arbetare, vilka icke äro bosatta i det territorium där fartyget är registrerat.

Artikel 6.

1. Redaren skall bära kostnaderna för hemförskaffning av sjuk eller skadad person, som till följd av sjukdomen eller olycksfallet landsatts under resan.

2. Hemförskaffningen skall ske till någon av följande hamnar:

- a) anställningshamnen;
- b) fartygets avgångshamn;
- c) hamn i den sjukens eller skadades hemland eller i det land han tillhör;
- d) annan hamn varom, med vederbörande myndighets godkännande, överenskommelse träffats mellan den sjuke eller skadade och befälhavaren eller redaren.

3. I kostnaden för hemförskaffningen skola inräknas alla utgifter för den sjukens eller skadades transport samt kost och logis under resan ävensom för hans underhåll, intill den för avresan bestämda tiden.

4. Om den sjuke eller skadade är i stånd att arbeta, må redaren befria sig från sin förpliktelse till hemförskaffning genom att bereda den sjuke eller skadade lämplig anställning ombord å fartyg, destinerat till någon av de hamnar, som angivas i 2 mom. av denna artikel.

Artikel 7.

1. Vid dödsfall skall redaren betala begravningskostnaderna, om dödsfallet inträffat ombord eller i land och den avlidne vid sin död varit berättigad till vård på redarens bekostnad.

2. Genom den nationella lagstiftningen må föreskrivas, att begravningskostnader, som bestritts av redaren, skola, då försäkrings- eller ersättningssystemet omfattar sådana kostnader, ersättas honom av en försäkringsinrättning.

Artikel 8.

Den nationella lagstiftningen skall ålägga redaren eller hans ställföreträdare att föranstalta om tillvaratagande av egendom, som kvarlämnats ombord av sjuk, skadad eller avliden person, å vilken denna konvention äger tillämpning.

Artikel 9.

Den nationella lagstiftningen skall meddela bestämmelser, som trygga ett snabbt och billigt avgörande av tvister rörande redarens förpliktelser enligt denna konvention.

Artikel 10.

Redare må fritagas från de förpliktelser, som stadgas i artiklarna 4, 6 och 7 av denna konvention, i den mån dessa förpliktelser övertagas av offentlig myndighet.

Artikel 11.

Denna konvention liksom den nationella lagstiftningen i vad den angår förmåner, som avses i konventionen, skola så tolkas och tillämpas, att likställighet i behandling tillförsäkras alla sjömän utan hänsyn till nationalitet, hemort eller ras.

Artikel 12.

Intet i denna konvention skall inverka på lag, dom, sedvänja eller något avtal mellan redare och sjömän, som tillförsäkrar förmånligare villkor än dem, som stadgas i denna konvention.

Artikel 13—20.

(Dessa artiklar, vilka äro av samma lydelse som art. 7—14 i förslaget till konventionen (nr 53) angående kompetens hos fartygsbefäl, hava här utslutits.)

*Översättning.***Förslag till konvention (nr 56) angående sjukförsäkring för sjömän.**

Internationella arbetsorganisationens generalkonferens

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 6 oktober 1936 till sitt tjugoförsta sammanträde,

och beslutit antaga vissa förslag angående sjukförsäkring för sjömän, vilken fråga inbegripes i andra punkten på dagordningen för sammanträdet,

samt beslutit, att dessa förslag skola taga form av ett förslag till internationell konvention,

antager denna, den tjugofjärde dagen i oktober år ettusen niohundra trettiosex efterföljande förslag till konvention, som skall benämnas »Konventionen angående sjukförsäkring för sjömän, 1936»:

Artikel 1.

1. Varje person som i egenskap av befälhavare, medlem av besättningen eller eljest är anställd ombord å ett fartyg, annat än krigsfartyg, registrerat i ett territorium, för vilket denna konvention gäller, och som nyttjas i sjöfart till havs eller havsfiske, skall vara underkastad obligatorisk sjukförsäkring.

2. Medlem av internationella arbetsorganisationen må dock genom den nationella lagstiftningen medgiva undantag, som befinnas erforderliga beträffande:

a) personer som äro anställda ombord å fartyg, tillhörande offentlig myndighet, då fartyget icke nyttjas till handelssjöfart;

b) personer vilkas hyra eller inkomst överskrider ett bestämt belopp;

- c) personer som icke erhålla kontant lön;
- d) personer som icke äro bosatta å medlemsstatens territorium;
- e) personer som icke uppnått eller som överskridit bestämda åldersgränser;
- f) medlemmar av arbetsgivarens familj;
- g) lotsar.

Artikel 2.

1. Försäkrad som till följd av sjukdom blivit oförmögen till arbete och gått förlustig sin hyra, skall äga rätt till kontant ersättning under åtminstone de första tjugosex veckorna eller etthundraåttio dagarna av tiden för arbetsoförmågan, räknat från och med den första dag för vilken han blivit berättigad till ersättning.

2. Rätten till ersättning må göras beroende av en kvalificerande tidrymd och några dagars karenstid, räknat från arbetsoförmågans inträdande.

3. Ersättning, som skall utgå enligt denna konvention, må icke bestämmas till lägre belopp, än som motsvarar reglerna för den allmänna obligatoriska sjukförsäkringen, där sådan förekommer men icke omfattar sjömän.

4. Ersättning må innehållas:

- a) så länge den försäkrade befinner sig ombord eller utomlands;
- b) så länge den försäkrade underhålles av försäkringsinrättningen eller med allmänna medel; dock må ersättningen endast delvis innehållas, i fall den försäkrade är försörjningspliktig;

c) så länge den försäkrade för samma sjukdom från annat håll uppbär penningbelopp vartill han är lagligen berättigad; understiger sådant belopp ersättningen, må dock av denna endast innehållas, vad som motsvarar det uppburna beloppet.

5. Ersättning må minskas eller förvägras den försäkrade i fall sjukdomen orsakats av avsiktligt otillbörligt uppträdande, vartill han gjort sig skyldig.

Artikel 3.

1. Den försäkrade skall vara berättigad att från sjukdomens början och åtminstone till utgången av den för rätt till sjukersättning stadgade tidrymden kostnadsfritt åtnjuta behandling av vederbörligen kvalificerad läkare samt erhålla medicin och andra botemedel av iämplig beskaffenhet och i tillräcklig myckenhet.

2. Emellertid må genom den nationella lagstiftningen föreskrivas, att den försäkrade själv skall gälda en del av kostnaderna för sjukvården.

3. Med sjukvården må anstå så länge den försäkrade befinner sig ombord eller utomlands.

4. Närhelst omständigheterna påkalla det, må försäkringsinrättningen föranstalta om den försäkrades intagande å sjukvårdsanstalt, i vilket fall denne skall beredas fullständigt underhåll jämte läkarbehandling och nödig vård.

Artikel 4.

1. Befinner sig den försäkrade utomlands och har han till följd av sjukdom förlorat sin rätt till hyra, helt eller delvis, skall den kontanta ersättning till vilken han varit berättigad, om han icke befunnit sig utomlands, helt eller delvis utbetalas till hans familj, till dess han återkommer till medlemsstatens territorium.

2. Den nationella lagstiftningen må föreskriva eller godkänna följande prestationer:

a) tillägg till den i artikel 2 stadgade ersättning för det fall den försäkrade är försörjningspliktig;

b) hjälp in natura eller i penningar för det fall sjukdom drabbat sådan medlem av den försäkrades familj, som lever i hans hushåll och på hans bekostnad.

Artikel 5.

1. Den nationella lagstiftningen skall angiva de villkor, under vilka försäkrad kvinna som befinner sig i medlemsstatens territorium har rätt till moderskapshjälp.

2. Den nationella lagstiftningen må angiva de villkor under vilka den försäkrades hustru som befinner sig i medlemsstatens territorium har rätt till moderskapshjälp.

Artikel 6.

1. Vid den försäkrades död skall ett kontant belopp, vars storlek bestämmas av den nationella lagstiftningen, utbetalas till den avlidnes familjemedlemmar eller ock användas till bestridande av begravningskostnaderna.

2. Där ett pensionssystem finnes inrättat till förmån för avlidna sjömäns efterlevande, skall utgivande av ersättning, som i föregående mom. avses, icke vara obligatoriskt.

Artikel 7.

Rätten till försäkringsförmåner skall gälla jämväl med avseende å sjukdom, som uppkommer inom viss tid efter den senaste anställningens upphörande. Denna tidrymd skall fastställas av den nationella lagstiftningen på sådant sätt, att den täcker det vanliga uppehållet mellan två på varandra följande anställningar.

Artikel 8.

1. De försäkrade och deras arbetsgivare skola bidra till finansieringen av försäkringssystemet.

2. Den nationella lagstiftningen må föreskriva finansiell medverkan från det allmännas sida.

Artikel 9.

1. Sjukförsäkringen skall handhas av självständiga inrättningar under administrativ och finansiell kontroll från det allmännas sida; verksamheten må icke bedrivas i vinstsyfte.

2. De försäkrade och, där fråga är om försäkringsinrättning som enligt lag upprättats särskilt för sjömän, jämväl arbetsgivarna skola äga deltaga i skötseln av försäkringsinrättningen under förutsättningar, som bestämmas av den nationella lagstiftningen, vilken jämväl må föreskriva deltagande däri av andra personer, som verksamheten kan angå.

3. Emellertid må sjukförsäkringen handhas direkt av staten i fall och så länge förvaltning genom självständiga organ möter svårigheter eller icke kan äga rum med hänsyn till nationella förhållanden.

Artikel 10.

1. Den försäkrade skall äga besvär rätt i fall av tvist rörande hans rätt till prestationer.

2. Tvister skola slitas medelst ett snabbt och för den försäkrade billigt

förfarande och skola för sådant ändamål antingen hänvisas till specialdomstolar eller behandlas på annat lämpligt sätt, som bestämmes av den nationella lagstiftningen.

Artikel 11.

Intet i denna konvention skall inverka på lag, dom, sedvänja eller något avtal mellan redare och sjömän, som tillförsäkrar förmånligare villkor än dem, som stadgas i denna konvention.

Artikel 12—19.

(Dessa artiklar, vilka äro av samma lydelse som art. 7—14 i förslaget till konventionen (nr 53) angående kompetens hos fartygsbefäl, hava här utelutits.)
